

Joan-Pere Viladecans il·lustra un text de Jaume Sobrequés que comença a la prehistòria i arriba fins a l'1-O

La història pintada

JOSEP PLAYÀ MASET

Barcelona

Existeixen especialitats de la història com l'econòmica, la política, la poblacional o l'agrària, sempre des d'una vessant teòrica i acadèmica. Però darrerament ha arribat, amb bona acollida, la història explicada a través del còmic, i ara l'artista Joan-Pere Viladecans fa un pas més i ens ofereix una història de Catalunya interpretada lliurement pel seu pinzell. És una història més visual i estètica, més oberta al lector.

Ens referim al llibre de bibliòfil Catalunya. *Història d'una nació*, amb textos de Jaume Sobrequés (reedició actualitzada) i il·lustracions de Viladecans que publica l'editorial Base. Són 890 exemplars (a 1.490 euros) i 75 més d'acompanyats d'un gravat de l'autor (1.890 euros). Una obra, doncs, amb una doble lectura, la textual i la plàstica.

“Més que il·lustrar un llibre el que he volgut fer és crear una atmosfera, suggerir a partir dels elements que m'oferia el text de Jaume Sobrequés. El llibre arrenca amb la prehistòria i arriba fins a l'1-O. I Viladecans no es limita a afegir més d'una trentena d'il·lustracions, sinó que acompanya cada pàgina de pinzellades, marques, senyals que amoroseixen les paraules. Ho fa, a més, amb sis co-

CÉSAR RANGEL

Joan-Pere Viladecans al seu estudi rodejat dels dibuixos originals que han il·lustrat el llibre d'història

lors diferents segons cada capítol. “He creat un codi de colors que permet llegir el llibre com una seqüència i que dona valor plàstic al text”, afegeix.

No hi ha dubte que tot el llibre du la marca Viladecans, la seva petjada a través de símbols, colors i elements característics de la seva

obra. Però de nou no es queda aquí. “He utilitzat colors com el blau del Marroc que no havia fet servir mai, sempre em decantava pel blauet, o he fet servir una reserva de cautxú per crear una mena de negatiu de fons”. Sovint es tracta de collages, amb l'afegit de filferros, pedres, cargoles o trossos de corda que do-

nen donen una visió més enllà de la bidimensionalitat. I ens fa present elements del territori com el mar, la fauna i la flora, els vestits, els costums... També els fets puntuals, els més recents encara impregnats pel record. “Hi ha històries que formen part de la meua vida. La mort de Puig Antich em va provocar un gran

xoc; recordo l'endemà al matí sortir al carrer i veure una ciutat buida i grisa; m'ha fet pensar en la del principi del confinament. Jo vaig ser a la tancada d'intel·lectuals de Montserrat de què ara es compleixen 50 anys. A casa es parlava sovint de l'afusellament de Companys...”. L'obra que dedica al president ex-

L'artista no tan sols inclou una trentena d'obres al llibre, sinó que crea un codi de signes per capítols

cutat té dos elements propis: un número, 1940 (l'any de la seva mort), i un mocador blanc tacat de sang (evoca el que sempre duïa sobressortint de la butxaca de l'americana). Una maleta i unes fletxes en diverses direccions ens du a l'exili.

Pot semblar més difícil il·lustrar el passat, però una falç enmig d'un camp de lletres evoca sense gaires dificultats el cant d'*Els segadors* i la pervivència de la llengua catalana. “De vegades em sortia un dibuix que ni jo mateix sé explicar i de què el lector podrà fer la seva interpretació”. El llibre acaba amb uns punts negres suspensius. La història continua, no està escrita ni pintada.●